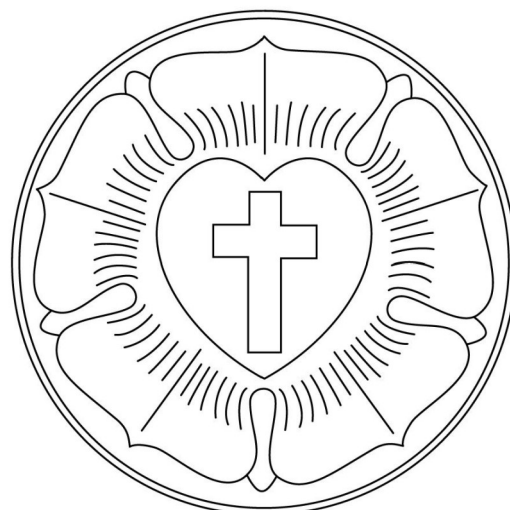
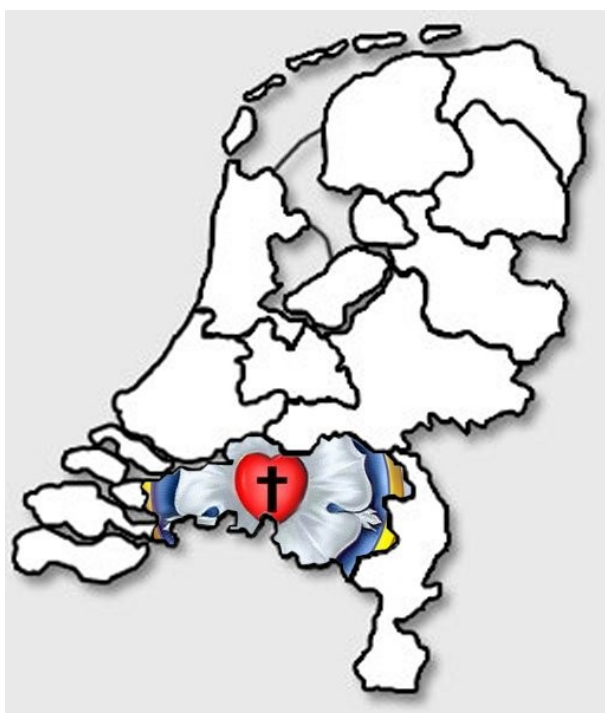

Nieuwsblad voor Luthers Brabant

Met informatie van de kernen
Bergen op Zoom, Heusden, Eindhoven.

Evangelisch-Lutherse Gemeente Brabant: www.luthersbrabant.nl
Landelijke Agenda Lutherse Activiteiten: www.luthersinfo.nl

Agenda voor de komende periode

5 mei 13:00u. Geest in Kunst (zie pagina Fout: Bron van verwijzing niet gevonden) kerken in Eindhoven

▶
14 mei 13:00u. Geest in Kunst (zie pagina Fout: Bron van verwijzing niet gevonden) kerken in Eindhoven

15 mei 23:59u. Kopij aanleveren voor editie juni 2016
Bij voorkeur per e-mail: redactie@luthersbrabant.nl

▶
24 mei 09:45u. Gemeentereisje samenkomst Fam. Eekel

▶
30 mei 18:00u. Gemeentevergadering Re-kerk

Dit kerkblad is vervaardigd van kringlooppapier

Inhoudsopgave

Agenda voor de komende periode.....	2
Uit de pastorie.....	3
Uit de kernvergadering van Eindhoven.....	4
Kerkenraadsvergadering Luthers Z-Nederland, in wording.....	4
Verkiezing kerkenraadsleden.....	4
Kerkbalans 2016 kern Eindhoven.....	5
Gemeentevergadering 30 mei.....	5
Vrijwillige bijdrage maandblad.....	6
Gezien door de ogen van een vrouw.....	6
Berichten uit Armenië.....	7
Luther en het kerkelijk ambt.....	8
Samen zalven.....	9
Meedoen bij Present.....	10
Nieuwspagina locatie Bergen op Zoom.....	11
Gemeentereisje.....	13
Melanchton-ontmoetingsdag.....	13
Evensong in de St. Joriskerk!.....	14
Gemeenteraadpleging kern Eindhoven 4 april 2016.....	14
Reactie op resultaten onderzoek 'God in Nederland, 1966-2015'.....	16
Om over na te denken.....	17
Contactadressen Evangelisch-Lutherse Gemeente Brabant.....	18
Vieringen.....	19
Heusden.....	19
Eindhoven.....	19

Uit de pastorie

Dit is mijn laatste 'uit de pastorie', zoals op dit moment heel veel 'mijn laatste' is. Afscheid nemen is nooit mijn sterke kant geweest en ook nu heb ik er moeite mee. Het zal u de afgelopen jaren niet ontgaan zijn, dat ik de relatie met mensen erg belangrijk vind en in de afgelopen 12 ½ jaar heb ik met heel veel mensen een relatie mogen opbouwen. U hebt mij uw betrokkenheid op vele manieren betoond in de tijd. In maart kreeg ik een prachtige bos bloemen om mijn ambtsjubileum te vieren. Op 21 september 2003 werd ik uw predikant en wist eigenlijk niet, wat mij te wachten stond. Nu, al die jaren later kijk ik terug op een groeiproces, waarin ik met steeds meer zelfvertrouwen onze gemeente mocht dienen, waarin ik de Eeuwige naar ik hoop soms een beetje dichterbij heb gebracht. Voor mij is het in die tijd wel heel duidelijk geworden, dat Hij zijn weg met mensen gaat. Natuurlijk: hij is niet de buurman, met wie we over de heg van onze tuin heen een gemoedelijk praatje maken. God is God en mens is mens, maar we zijn wel bondgenoten: wij zijn kleine bondgenoten en Hij onze grote Bondgenoot. Dat is wat ik veel gezien heb. Ik moet denken aan een tekst uit Ezechiël 34: 31: 'jullie zijn mijn schapen, de schapen die ik weid; jullie zijn mensen en ik ben jullie God.' Dat zijn zulke troostrijke, bijna onvoorstelbare woorden. Hij noemt mij een mens en Hij is mijn God en mij een schaap van zijn kudde, die Hij weidt. Zo geeft Hij ons iedere dag een stukje leven, een stukje vertrouwen, een stukje bescherming, zoals we bij het Heilig Avondmaal een stukje brood en een slokje wijn krijgen voor onderweg.

Met die gedachten ook neem ik afscheid, want ik laat u niet alleen. Ik kreeg een paar weken geleden de paaskaars van het afgelopen jaar: het licht van de Opgestane, dat met mij mee mag gaan, wetend, dat steeds weer in onze kerk dat licht van de Opgestane aangestoken zal worden, licht dat we mee mogen nemen op onze levensreis.

Elke dag is uniek, want iedere dag brengt weer andere taken en ontmoetingen. Wat wennen zal zijn is, dat ik me iedere dag zal afvragen: wat zal ik doen vandaag? Er zal vrijheid zijn om meer aandacht voor mijn familie te hebben, meer tuinieren, meer wat dan ook, als het maar een dag zal zijn, waarop ik die kleine bondgenoot mag zijn, dat schaap, in de kudde: leven bij de dag en eruit halen wat de Eeuwige er ons in geeft.

Dat wens ik u allen toe.

Ds. Bernadette van Litsenburg

Uit de kernvergadering van Eindhoven

De kernvergadering werd op 7 april gehouden. Besproken werden de volgende punten:

- De Pinksterdienst is nu definitief gezamenlijk met de protestantse gemeente Zuid en wordt gehouden in de Ontmoetingskerk, aanvang 10.00 uur. Ds. van Litsenburg gaat mede voor.
- Dit jaar hebben we geen actie kerkbalans kunnen houden. De oproep om bij te dragen staat nu in dit maandblad.
- De kernvergadering van 12 mei komt te vervallen.
- Op 30 mei is de reguliere gemeenteavond met maaltijd vooraf. Aanvang 18:00 uur. Voor meer gegevens zie dit kerkblad.
- Voor een andere invulling van de 65+ club worden nog diverse mogelijkheden onderzocht. Het is zeer belangrijk dat deze activiteiten door blijven gaan.
- Geest in kunst wordt van 5 - 8 mei en van 14 – 16 mei gehouden. Vrijwilligers worden gevraagd om tijdens de openstelling de kerken te bemensen. Opgave bij ds. van Litsenburg.

Kerkenraadsvergadering Luthers Z-Nederland, in wording

Dinsdag 12 april was de eerste vergadering van de voorlopige kerkenraad in het Remonstrants kerkgebouw in Eindhoven..

Allereerst werd het tekenen van de akte op 18 april bij de notaris besproken.

Daarna de verkiezing van de kerkenraad (zie elders in kerkblad)

De lijst met commissies, aanspreekpunten en vertegenwoordigingen per kern zal later aangevuld worden.

De stappen nodig voor het beroepen van een predikant voor Eindhoven en Nijmegen zijn doorgenomen en de eerste actie, de profielschets, is ingevuld. Het volgende punt waren de organisatorische zaken die na de samenvoeging geregeld moeten worden. Zoals opheffen bankrekeningen, de verzekeringsportefeuille en het onderhoud van de kerkgebouwen.

De jaarrekening van de kerkrentmeesters van Luthers Brabant werd daarna besproken en goedgekeurd. Deze zal daarna in de gemeentevergaderingen van de drie kernen aan de gemeenteleden ter goedkeuring worden voorgelegd.

Namens de voorlopige kerkenraad, Tom Tempelaar, secretaris

Verkiezing kerkenraadsleden

De voorlopige kerkenraad van de Evangelisch-Lutherse gemeente Zuid-Nederland schrijft hiermee de verkiezing uit voor de leden van de nieuw te vormen kerkenraad. In principe zijn dat de leden van de voormalige kerkenraad van Luthers Brabant, aangevuld met twee leden van Nijmegen en twee leden van Z-Limburg.

De volgende kandidaten worden voorgesteld:

Ouderlingen:

Klazien Laansma (Heusden)
Marcus Matthias (Nijmegen)
Tom Tempelaar (Eindhoven)

Ouderling-Kerkrentmeester

Herma Haaksema, (Heusden)
Mark v Alebeek (Nijmegen)
Irene Oosterveer (Eindhoven)
Hans Bas Val (Bergen op Zoom)

Diakenen:

Ingrid Veldkamp (Heusden)
Keety Mulder (Z-Limburg)
Rob Schaak (Eindhoven)
Marlies de Vries-Dix (Bergen op Zoom)

Stemgerechtigde gemeenteleden kunnen bezwaar tegen de kandidaten indienen en hebben daarnaast het recht om een tegenkandidaat te stellen. Het stellen van een tegenkandidaat voor de genoemde personen geschiedt per aangetekende brief aan de secretaris van de kerkenraad met daarbij de lijst met minimaal 10 handtekeningen van stemgerechtigde leden die de tegenkandidaat steunen. Het stellen van tegenkandidaten kan tot 15 mei 2016. Indien voor deze datum geen tegenkandidaat wordt gesteld, zijn de door de kerkenraad gestelde kandidaten gekozen verklaard.

Het tweede kerkenraadslid voor Z-Limburg is ds. Willem Boon. Deze is niet vermeld in de kandidatenlijst omdat de dienstdoende predikanten automatisch zitting in de kerkenraad hebben.

Namens de voorlopige kerkenraad, Tom Tempelaar, secretaris

Kerkbalans 2016 kern Eindhoven.

Nu wij samen Luthers Brabant zijn, zullen wij in ons maandblad de ontvangsten aangeven vanuit de kern Eindhoven.

Tot en met maart is een bedrag ontvangen van € 5.800,--

We rekenen ook dit jaar weer op uw steun om het werk voor de kerk mogelijk te blijven doen. Dat kan alleen met uw hulp.

Alle gevers hartelijk dank voor hun ondersteuning.

Irene Oosterveer, kerkrentmeester.

Gemeentevergadering 30 mei

Zoals u gemerkt heeft, heeft u dit jaar geen brief voor actie kerkbalans ontvangen.

Wegens het vele werk dat op ons bordje lag, is het er bij in geschoten. De acceptgiro voor uw jaarlijkse gaven zullen wij in dit maandblad toevoegen.

Volgend jaar hopen wij u weer de aktie kerkbalans te doen toekomen.
De gemeentevergadering van maandag 30 mei begint op 18:00 uur met een
gezamenlijke maaltijd en om 19:30 uur zullen wij de jaarstukken van Luthers
Brabant over het jaar 2015 toelichten.

Na de maaltijd zal ds. Dirk Strasser een presentatie geven over Iona.
Wij hopen dat u allen aanwezig kunt zijn.

Irene Oosterveer

Vrijwillige bijdrage maandblad

Zoals gebruikelijk sluiten wij in de mei-editie een acceptgiro in voor een
vrijwillige bijdrage voor ons kerkblad. Met de ontvangen bijdragen hopen wij
een aanzienlijk deel van onze exploitatiekosten te kunnen dekken. De kerkenraad
vraagt U hierbij om een bijdrage van €15,-. Uiteraard is meer overmaken zeer
welkom om de hoge portokosten te kunnen blijven betalen. De acceptgiro kunt u
ook gebruiken voor uw kerkelijke bijdrage. Bij voorbaat hartelijk dank.

Irene Oosterveer.

Gemeenteberichten
Hartelijk gefeliciteerd

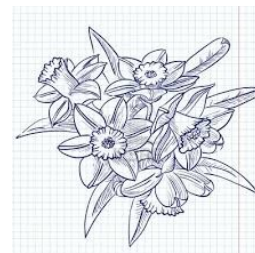

Op 7 mei 2016 hoopt
Dhr. H.J. Kamminga zijn
zesentachtigste verjaardag te vieren.

Op 14 mei 2016 hoopt
Dhr. A.R. Hovingh zijn
vierentachtigste verjaardag te vieren.

Op 30 mei 2016 hoopt
Mw. H.G.M. Reinold haar
drieëntachtigste verjaardag te vieren.

Op 30 mei 2016 hoopt
Mw. E. Hovingh-Kuitert haar
zesentachtigste verjaardag te vieren.

Gezien door de ogen van een vrouw

Op 11 april 2016 kwamen wij bij onze ds. Bernadette van Litsenburg thuis, om
voor de laatste keer met ons groepje een stukje bijbel te bestuderen.
Wij gaven onze predikant een cadeautje en ik heb daarbij een gedichtje
geschreven. Onderstaand de tekst: (zie volgende pagina)

Afscheid van Bernadette, 11 april 2016

Dag Bernadette,

Wat jammer dat je bij ons weggaat.

Dat onze bijbelstudie niet meer bestaat.

Wij hebben er zeer van genoten

En veel van de bijbelverhalen opgestoken.

Bijvoorbeeld over opmerkelijke vrouwen,
die soms geheel niet waren te vertrouwen.

Esther daarentegen was heel eerlijk.

Verliefd op de Koning van Perzië, heerlijk !

Esther moest hem vertellen dat zij Joods was.

Haar koninklijke ferme houding kwam goed van pas.

De Koning werd overtuigd en vroeg haar hand.

Esthers Joodse volk gered door deze band.

Met Bernadette converseerden we op vertrouwelijke voet.

Zodat wij altijd haar pastorie verlieten met opgewekt gemoed.

Dank je wel, Bernadette, voor deze mooie tijd !!

En voor de manier waarop je ons jaren hebt begeleid !

Je gaat wel iets doen met je grootmoederschap.

Veel plezier met Noor, dat lukt je, wat een mooie toekomststap !

Veel liefs van je (overgebleven) groepje bijbelstudenten,

Annegret – Elly – Hannah – Mariëlle – Sonja.

Sonja de Kort

Berichten uit Armenië.

Rond 1990 had een kwart van de bevolking Armenië verlaten.

Maar Vahe Aghabegians is vastbesloten deze trend te keren. Hij is geboren in Iran en genoot zijn opleiding in de Verenigde Staten, waar hij zich als computerdeskundige in de economisch gouden jaren tachtig verzekerde van een goed bestaan.

Vanaf 1992 reisde hij regelmatig af naar Jerevan.

In 1998 haalde hij zijn vrouw Odette, ook geboren in Iran en opgeleid in Amerika, over om met hun twee zonen naar Armenië te verhuizen. Inmiddels is Vahe Aghabegians onbezoldigd regeringsadviseur inzake hoogwaardige technologie. Odette is eigenaar van een reisbureau in Jerevan.

De aloude aantrekkingskracht van de Ararat, een onvervuld verlangen, heeft ook hen hierheen gebracht.

Vahe droomt ervan Armenië de industriewereld van de 21^e eeuw binnen te loodsen. Een ambitie die hij deelt met de minister van Buitenlandse Zaken. Als voorbeeld dient Singapore, een klein land met relatief weinig grondstoffen, dat is uitgegroeid tot regionale grootmacht in de informatietechnologie. Velen

geloofden er niet in, maar een stroom van computerprogrammeurs, die achter de bar stonden, keerden naar hun oude stiel terug en zetten hun schouders onder de projecten die Vahe Aghabegians in werking had gezet.

En zo spelenderwijs gebeurden er nog meer wonderen. Op een ochtend weerklonken er cellotonen in Jerevan.

Achter het totaal vervallen Concertgebouw in een kleine ruimte zitten twintig fameus strijkende musici onder leiding van Aram Gharabekian, artistiek directeur en dirigent van het Armeens Nationaal Kamerorkest. Er komen in no time violisten aanschuiven, het klinkt geweldig.

“We begonnen met niets”, vertelt Aram Gharabekian, geen stoelen om op te zitten, we vergaderden op de banken van het centrale plein in de stad. We hadden geen papier om aantekeningen te maken.

Maar twee jaar later brachten ze hun eerst cd uit en vijf jaar later verzorgden ze optredens op drie continenten.

Hoe kan dit? “Ons streven was altijd internationaal het allerhoogste niveau te bereiken. Alleen op die manier zouden er deuren voor ons open gaan”.

En dat gebeurde.

Ook Anna Simonian is overtuigd van de grote mogelijkheden die Armenië biedt. Als journaliste en bedrijfskundige heeft ze vele interviews afgenomen en bijna allemaal weerspiegelen ze het verhaal van het orkest, het verhaal van Noach, het epos van overleving. Schouders eronder en lever het beste van het beste af.

Het is steeds dat verre uitzicht op iets wat meer is dan overleven, een hoogtepunt dat gloort vlak achter de grens van de wanhoop.

Dank voor uw giften voor onze stichting Kinderhulp Armenië via onze diaconie ELG-Brabant. [NL47 FVLB 0635 8058 47].

Thea Dik.

Luther en het kerkelijk ambt

Als ik dit schrijf, ben ik in de laatste dagen voor mijn emeritaat. Daarom is het misschien wel aardig om iets over het ‘ene openbare ambt van Woord en Sacrament’ te schrijven. Dat is een functioneel, elementaire omschrijving, want volgens Luther ging het ook om de verkondiging van het Woord en de bediening van de Sacramenten. Ik heb u in de afgelopen jaren vaker verteld over Luthers belangrijkste theologische uitgangspunt: rechtvaardiging door het geloof. (Dit in tegenstelling tot de Roomse kerk, waar je aflaten kon kopen om gerechtvaardigd te worden.) Om dit geloof te bereiken, is het ambt ingesteld, dat het evangelie leert en de sacramenten uitreikt. Want, zo stelt Luther, door het Woord en de Sacramenten wordt, als door werktuigen, de Heilige Geest gegeven, die waar en wanneer de Eeuwige het wil, geloof bewerkstelligt in wie het evangelie horen.

Hiernaast stond Luther het algemeen priesterschap der gelovigen voor: ‘de doop maakt ons tot priesters, die geen bemiddeling met God nodig hebben (in de vorm van een priester), maar rechtstreeks in relatie tot God staan.’ In lutherse kring wordt dit priesterschap der gelovigen gebruikt ter verdediging van het ambt van Woord en Sacrament. Dat ambt komt eigenlijk de hele gemeente toe, maar is overgedragen op bepaalde personen, te weten: predikanten.

Lutheranen spreken over de openbare uitoefening van het ambt (openbare verkondiging). Dat ‘openbaar’ heeft verschillende betekenissen. Zo heeft het de betekenis van ‘publiek’, voor iedereen toegankelijk. Later krijgt de term ‘openbaar’ ook de betekenis van ‘door de overheid goedgekeurd’. In elk geval ligt in de openbaarheid van het ambt een kenmerkend onderscheid tussen het priesterschap der gelovigen op grond waarvan de ene christen aan een ander vergeving en vertroosting kan toezeggen en het bijzondere ambt dat het Woord openbaar verkondigt en de Sacramenten publiekelijk bedient. Deze bijzonder ambtsuitoefening vergt niet alleen bijzondere kwalificaties van degene die dit openbare ambt bekleedt, maar ook een bijzondere inwijding en goedkeuring. Daarom is in dit ambt sprake van ordinatie na roeping door de gemeente. Door deze constructie kan men onder ‘minister’ (betekent dienaar) zowel de bisschop als de predikant verstaan.

Hierin klinkt door het onderscheid dat de lutherse Reformatie maakt tussen een ambtelijke inrichting van de kerk ‘naar goddelijk recht’ en ‘naar menselijk recht.’ Hiermee mag duidelijk zijn, dat de aandacht niet valt op de persoon die het ambt bekleedt. Het gaat er, in de lijn van Augustinus, bij de uitoefening van het ambt vooral om of het dienend is ten aanzien van de verkondiging van het Woord. U hebt bij overlijdensadvertenties van predikanten vast wel eens de letters VDM zien staan. Ze betekenen: Verbum Dei Minister, dienaar van het Woord van God. Dat is ook wat ik, naast mijn herderlijke taken, de afgelopen 12 ½ jaar geprobeerd heb te doen. Ik heb een ambassadeur van de bijbel willen zijn om zo mensen te bemoedigen en tot geloof te brengen. In die zin heeft de lutherse toga mij goed gepast. Het waren mooie jaren met mooie ontmoetingen. Daar wil ik u allen voor danken.

Bernadette van Litsenburg

Samen zalven

Op één van mijn afdelingen woont een man, laat ik hem Piet noemen, van eind zestig. Hij is een rustige man, die enorm van gezelligheid houdt. Hij zit in zijn rolstoel altijd bij het raam van de huiskamer. Vandaar kan hij alles overzien. Dat vindt hij fijn. Hij heeft zes jaar geleden een zwaar herseninfarct gehad, waardoor zijn spraakvermogen is verdwenen. Maar Piet laat zich gemakkelijk begrijpen, omdat hij een heel sprekend gezicht heeft. Als je aan hem vraagt of hij iets wil drinken en je noemt iets, opzettelijk, wat hij niet lekker vindt, dan is hij daar erg

duidelijk over. Hij is een bijzondere man. Piet is verstandelijk beperkt, maar communicatief is hij heel goed. Hij is in alle stilte een vast punt in de huiskamer met een harem aan vrouwen aan zijn tafel, waar hij erg van geniet. Kleine gesprekjes doen hem goed en op bijzondere momenten mag hij graag genieten van een biertje. Als we op de afdeling koken, laat hij duidelijk weten, dat een worst en een frietje voor hem veel lekkerder zijn. Piet is echt een voorbeeld van de contente mens. Maar de laatste weken werd hij wat mopperig, minder tevreden. Hij bleek veel pijn te hebben aan zijn verlamde arm. Hij sabbelde steeds vaker op een ‘morfinelolly’ om de pijn dragelijk te maken. Op een middag werd ik gebeld: ‘Piet heeft vannacht een zware hersenbloeding gehad en is niet meer aanspreekbaar. Wil je komen om hem te bedienen?’ Dat was schrikken, maar Piet heeft een eigen mentor, die, misschien toevallig, onlangs een heel protocol had opgesteld voor het geval Piet zou overlijden. Een heel belangrijk punt daarbij was om contact te zoeken met zijn vrouw, die in een gezinsvervangend tehuis woont. Gelukkig kende de afdeling dat protocol ook en had al contact gemaakt. Zij, ik noem haar Mieke, was al onderweg. Gelukkig had ik een thuiswerkmiddag en kon ook direct op de fiets met mijn bedieningsspullen. Aangekomen had ik overleg met de contactverzorgende. Na de bediening zou er ook nog iets te drinken zijn om nog wat na te praten. Kort daarna kwam Mieke met een begeleidster. ‘Ik wil naar hem kijken,’ zei ze. Ik vertelde haar dat we hem niet wakker kregen, dus dat ze rustig kon blijven kijken. Daarna heb ik haar uitgelegd, dat ik Piet zou gaan bedienen en of we dat samen zouden doen. Dat vond ze een goed idee, maar eerst wilde ze een gedicht voor hem opzeggen. Een prachtig gedicht over de glimlach die je geeft en niet kunt kopen. Ontroerd begon ik te bidden om de aanwezigheid van de Eeuwige rond het bed van Piet, ‘Ik ken dat gebed niet,’ zei Mieke. ‘Wil je zelf voor hem bidden?’ vroeg ik haar. Ja, dat wilde ze en voegde de daad bij het woord. Daarna hebben we Piet samen geolied. Eigenlijk heeft Mieke het gedaan. Zij vette haar wijsvinger aan de olie en maakte een kruis op zijn voorhoofd en op zijn handen. Ze deed het heel zorgvuldig. Toen hebben we samen Piet de handen opgelegd en, na het Onze Vader, heb ik hem en Mieke gezegend. ‘Nou kan hij rustig naar God,’ zei ze en het was voor haar goed zo. Die nacht is hij rustig ingeslapen.

Bernadette van Litsenburg

Meedoen bij Present

Op 12 maart heeft Present in het kader van NL-doet verschillende projecten uitgevoerd. Ik mocht deelnemen aan een project in het AZC. Hierover schreef ons de begeleidster vanuit Present:

"Afgelopen zaterdag hebben jullie tijdens NL-doet de bewoners van het AZC een leuke en ontspannen middag bezorgd met een kookactiviteit. Tijdens de weekenden is het vaak saai in het AZC omdat er dan geen lessen zijn en men ook

geen afspraken heeft met instanties. Voor de bewoners was jullie activiteit dus een welkome afwisseling uit de sleur. Het was leuk om te zien hoe de vrouwen hun best deden om gerechten uit hun eigen land te koken en dat ze trots waren dat ze het konden laten proeven aan ons.

Ook was het leuk dat vrouwen en kinderen graag mee wilden helpen met het maken van de Nederlandse gerechten. Zelfs de mannen toonden interesse! Hoewel de communicatie soms lastig was leek het gezamenlijk koken toch een band te smeden. Met handen en voeten, een beetje Engels, het Arabisch van Fatima en veel goede wil van beide kanten, kwamen we een heel eind!"

Het was inderdaad een leerzame en ook leuke middag. Later ontving ik nog een mail van Present, waarin ze bedankten voor onze inzet en ook naar de toekomst keken:

"Hopelijk tot volgend jaar! ~ Of liever natuurlijk nog eerder, want ook voor de komende maanden hebben we veel hulpvragen liggen, maar momenteel helaas weinig aanmeldingen van groepen uit kerken. We hopen dus dat jullie met ons mee willen blijven rondkijken naar (groepen) vrijwilligers die zich een dag in willen zetten voor deze kwetsbare mensen."

Dit was voor mij aanleiding, dit jaar toch weer te proberen, een klusmiddag voor Present te organiseren. Er moeten dan natuurlijk ook genoeg klussers zijn. Wie doet mee? Je kunt echt iets betekenen voor een ander. En als je bijvoorbeeld goed kan behangen, tuinieren, opruimen of wat dan ook, en je wilt je op zo'n gebied inzetten voor een ander: Geef je op en noem je interesses, misschien kan het project erop afgestemd worden.

Als datum denk ik voorlopig aan **18 juni**. Maar ook als deze dag je niet uitkomt, maar je zou graag mee willen doen – laat het weten, in overleg kan de datum misschien worden aangepast.

Voor meer informatie of om je op te geven:

Bel me (tel. 040 252 72 72) of mail naar 65plus@luthersbrabant.nl

Annegret Hoyer

Nieuwspagina locatie Bergen op Zoom

Even voorstellen

De meeste van u zullen mij al eerder gezien of gesproken hebben maar ik wil me toch even een keer aan u allemaal voorstellen. Mijn naam is Marlies Schulz en ik ben de predikant van de Evangelisch-Lutherse wijkgemeente te Breda. Het werk in deze gemeente doe ik inmiddels al 11 jaar lang en sinds de fusie van onze gemeenten in 2013 hoor ik officieel bij het predikantenteam van de Protestantse Gemeente Breda. Sinds afgelopen jaar werk ik voor 0.2 fte van mijn aanstelling ook voor één van de wijkgemeenten van de Protestantse Gemeente Breda wat voor mij een nieuwe ervaring is: van een hele kleine naar een hele grote wijkgemeente, waar veel georganiseerd moet worden. Voordat ik in 2004 in

Luthers Breda ben begonnen, heb ik 3 jaar lang thuis voor mijn twee kinderen gezorgd. Daarvoor was ik van 1992-1997 predikant van de regiogemeente Luthers Oost-Brabant, die toen gevormd werd door de evangelisch-lutherse gemeenten van Eindhoven, Heusden en Den Bosch. Na de geboorte van mijn dochter heb ik van 1997 tot 2001 dan alleen nog in Eindhoven gewerkt. Met het aanbod van uw gemeente om de werkzaamheden van ds. Fia Tempelaar in Bergen op Zoom over te nemen is voor mij dan ook het kringetje rond want ‘Bergen-op-Zoom’ ontbrak voor mij als dominee nog onder de lutherse plaatsen van de provincie Brabant. Mijn verdere werkzaamheden in de lutherse wereld zijn het presidentschap van de Nederlands-Lutherse Vrouwenbond en ik ben ook synodelid van de Evangelisch-Lutherse synode.

Maar nu over mij persoonlijk: ik ben 54 jaar oud, getrouwd met Peter Kock, een nuchtere ingenieur, die mij als predikant altijd goed ‘bij de grond’ houdt. Samen hebben wij twee kinderen, Miriam van 18 jaar oud, die dit jaar begonnen is aan haar studie als docent Duits en Benjamin van 16 jaar, die - wat mij betreft – zoals veel van zijn vrienden een beetje te veel tijd voor digitale schermen

doorbrengt. Maar dat is misschien voor de één of ander van u ook herkenbaar. Wij wonen samen in Eindhoven horen daardoor uiteraard ook bij Luthers Brabant. Afgelopen jaar heeft onze Miriam in Eindhoven bij ds. Bernadette van Litsenburg belijdenis gedaan wat mij als moeder uiteraard met trots vervulde. In het afgelopen jaar ben ik – in het kader van de permanente educatie voor predikanten - begonnen aan de driejarige oecumenische opleiding tot geestelijk begeleider aan het Titus Brandsma Instituut te Nijmegen. Dit is voor mij een goede verdieping en verkenning van mijn lutherse spiritualiteit om ook in de komende jaren nog met veel plezier en inspiratie het beroep van predikant uit te kunnen oefenen. Maar deze intensieve opleiding is tegelijkertijd ook de reden waarom ik op dit moment eerst even vooral alleen de huisdiensten in de regio Bergen-op-Zoom zal doen. Pas na de zomer van 2017 is de intensieve fase van de opleiding voorbij en dan zal ik eventueel meer tijd ter beschikking hebben. In ieder geval verheug ik me nu al op nadere kennismaking met u in de komende maanden bij de huisdiensten.

Marlies Schulz

Aanvullende gegevens voor gemeenteleden op locatie Bergen op Zoom.

Belangrijke contactadressen voor de leden in Bergen op Zoom en omgeving:

Mevr. M. de Vries-Dix	Basaltdijk 24	4706 DM Roosendaal	0165-552 392
Ds. M. Schulz	Cherbourglaan 51	5627 MK Eindhoven	040-241 7664

Gemeentereisje

Het gemeentereisje is dit jaar gepland op 24 mei a.s.

De mensen die mee gaan komen tussen 9:30 en 09:45 uur samen bij de familie Eekel op de Vennekerhei in Veldhoven.

Na betaling van de eigen bijdrage van €30,- verzamelen wij ons in twee busjes en vertrekken rond 10:00 uur voor een dag met allerlei verrassingen.

Via binnenwegen gaan wij eerst naar Eersel naar het Streekmuseum van de Acht Zaligheden. We worden daar ontvangen met koffie en vlaai en tegelijk bekijken wij een introductiefilm over de geschiedenis van De Kempen. Daarna gaan wij op eigen gelegenheid het museum bezichtigen. Rond 12:30 uur gebruiken wij daar ook de lunch en rond 13:30 uur vertrekken wij voor een tocht door Brabant om dan rond 15:00 uur aan te komen in Oudenbosch waar wij de Basiliek van de H.H. Agatha en Barbara gaan bezichtigen met behulp van een rondleiding.

Rond 16:30 uur gaan wij de busjes weer in voor een ludieke terugtocht die nog even wordt onderbroken bij Gilze waar wij een afsluitend diner hebben.

Na dat diner gaan wij weer naar Veldhoven alwaar wij de dag afsluiten en eenieder weer huiswaarts kan.

Indien u die dag mee wilt, kunt u zich nog opgeven tot 15 mei a.s. bij Hannie Hulsbergen, tel: 040-252 0141. Er is nog een enkele plaats open.

Dick Eekel.

Melanchton-ontmoetingsdag

Snel nadat u deze editie van Luthers Brabant heeft ontvangen is er weer een Melanchton-ontmoetingsdag. Zaterdag 30 april vindt deze dag plaats in en bij kasteel Hoekelum in Bennekom.

Als u op dit late moment toch nog wilt komen, meldt u dan snel aan via de website www.slab.nl

Klik op de welkomspagina op het icoon “registratie Melanchtondag” en vul, nadat u met de toegangscode 2002 bij het formulier bent aangekomen, uw gegevens in. Daarna het formulier verzenden en “tot zaterdag”.

Namens het bestuur van de stichting Melanchton,

Dick Eekel.

Evensong in de St. Joriskerk!

Op zondag 15 mei. (Pinksteren) Om 16:30 uur.

De Capella Vesperale olv. Esther Sijp.

Organist: Gerard Habraken.

Thema: Waar is onze beschermer

Informatie over de orde van dienst kunt u een week voorafgaand aan de dienst vinden op www.koorvespers.dse.nl .

Gemeenteraadpleging kern Eindhoven 4 april 2016

Aanwezig: 11 gemeenteleden

Opening en welkom

Mevr. Oosterveer opende met Joh 20: 19 -24 en las daarna de toelichting daarbij uit het luthers dagboek

Laatste situatie samenvoeging

18 april wordt de samenvoeging voor Luthers Zuid-Nederland getekend. Ook van de belastingdienst is tot eind april toestemming daarvoor verkregen .

Daarnaast is er aan de nieuwe lutherse gemeente een 100% predikantsplaats toegekend. Dit naast die van 40% voor Z-Limburg. De 100% zal verdeeld worden tussen Eindhoven en Nijmegen.

Ds. Marlies Schulz zal de taken van ds. Tempelaar in Bergen op Zoom over nemen.

Heusden gaat op dezelfde manier verder met hun eigen invulling. Voor evt. crisis pastoraat kunnen zij terug vallen op de twee predikanten.

Wat vinden wij belangrijk voor het profiel van een predikant:

- lutherse traditie
- pastoraat
- moet jonge gezinnen aanspreken
- moet goed met collega's en de kernen kunnen omgaan.
- coördinatie tussen kernen

In de kernen zelf verandert er niets. Alle kerkdiensten, pastoraat en (gemeente) avonden blijven per locatie gewoon doorgaan. De kerkenraad regelt alle boven 'kernzaken' en de financiën.

In de kerkenraad zullen er van elke kern minimaal twee kerkenraadsleden zitting hebben. De verkiezing daarvoor zal na de samenvoeging plaats vinden.

Kort overzicht financiële situatie Eindhoven

De jaarstukken van Luthers Brabant zijn al door de kascommissie gecontroleerd en worden volgende week ter goedkeuring aan de kerkenraad voorgelegd. Het geheel geeft een rooskleurig beeld met een aanzienlijk positief resultaat. Destilleren we daaruit de kosten voor de kern Eindhoven dan kunnen we constateren dat onze kern een verlies van minimaal € 30.000 zou hebben gehad. We mogen ons dus gelukkig prijzen dat we op tijd de Lutherse Gemeente Brabant hebben geformeerd.

Gemeenteberaad van 4 april jl.

Allereerst werd door de secretaris de beroepingsprocedure uitgelegd. De lutherse beroepingsprocedure wijkt namelijk aanzienlijk af van de gangbare protestantse procedure. Bij de lutheranen is het de president van de lutherse synode (mevr. ds. T. Verhoeven) die de beroeping zal leiden. Omdat zij alle lutherse predikanten en gemeenten terdege kent, kan zij de juiste lutherse kandidaat/kandidaten voordragen voor de betreffende lutherse gemeente. Dat is nu een voordeel van onze kleinheid.

De kerkenraad kan daarna met haar advies en begeleiding vol goede moed de beroepingsprocedure ingaan.

Eén van de punten in de beroepingsprocedure is dat de door de kerkenraad voorgestelde kandidaat/kandidaten door de gemeenteleden verkozen dient te worden. De kerkenraad zou graag willen dat zij dat zouden mogen doen, voor het geval er maar één kandidaat is. Dit is kerkordelijk mogelijk, maar de gemeente moet daarvoor wel geraadpleegd worden en de classis moet daarvoor toestemming geven. Vandaar deze vergadering.

De redenen om de kerkenraad te laten kiezen zijn:

- de zorgvuldigheid van het proces is volledig gegarandeerd omdat de kerkenraad begeleid wordt door de president van de lutherse synode of een ander door haar aangewezen persoon.
- het houden van een verkiezing in vijf kernen is een enorme operatie die veel tijd en moeite kost. Beter zou zijn om de verkiezing in Eindhoven en Nijmegen (het toekomstig werkgebied) te houden. Dit is helaas met onze gemeenteconstructie kerkordelijk niet mogelijk. Alle gemeenteleden (van de vijf kernen) moeten de mogelijkheid hebben om te stemmen.

Na enig over en weer gepraat over de verschillen tussen een lutherse en protestantse beroeping werd het voorstel van de kerkenraad om hen toe te staan de predikant te verkiezen, aangenomen.

Op 30 mei is er de gemeentevergadering waarin de jaarcijfers van geheel Luthers Brabant gepresenteerd zullen worden. Na de pauze zal ds. Dirk Strasser de tweede lezing over Iona houden. Zoals gebruikelijk zal hier een gezamenlijke maaltijd aan vooraf gaan.

Tom Tempelaar, secretaris.

Reactie op resultaten onderzoek 'God in Nederland, 1966-2015'

Een tienjaarlijkse koude douche, zo typeerde Stefan Paas de uitkomst van 'God in Nederland 1966-2015'. Wat te verwachten viel en uit nog recente onderzoeken al bleek, wordt opnieuw bevestigd: geloof in God en kerkelijkheid dalen verder. De grootste klappen vallen bij de Rooms-Katholieke Kerk. Het beste doen de kleinere 'orthodoxe' kerken het: zij tonen zich vitaal.

De Protestantse Kerk heeft met gevoelig ledenverlies te maken. Wel valt op dat de betrokkenheid van de 'overgebleven' leden van onze kerk er niet minder op is geworden: er gaan procentueel meer leden regelmatig naar de kerk dan tien jaar geleden en 68 % is tevreden of zeer tevreden over het 'aanbod' (raar woord) van hun kerk.

Post-christelijk

Dat alles laat onverlet dat de cijfers duidelijke taal spreken. Voor wie het zich nog niet heeft gerealiseerd: we leven in een post-christelijke samenleving. Wie christen is en actief deel uitmaakt van een kerk, hoort bij een minderheid. Of die minderheid nog kleiner wordt? Als je let op de vergrijzing van het ledenbestand koersen we daarop af. Je rijk rekenen geeft in ieder geval geen pas. Menen dat er een grote vijver zinzoekers en spirituelen is waar de ledenwinst van morgen uit kan worden opgevist, is wensdenken. Niet doen. Wees liever nuchter en waakzaam.

Wees ook nuchter en waakzaam over het feit dat de samenleving de resten christelijkheid van zich afschudt. Het laatste wapenfeit is de afschaffing van de Zondagswet. De openbare ruimte wordt religievrij. Een novum in de geschiedenis. Er is niet eerder een volk geweest dat heeft geleefd zonder een 'groot verhaal' en een metafysische verband. Wij gaan het beleven. Ik geloof niet dat het leven daarmee vrolijker of warmer wordt, maar het is beter het onder ogen te zien.

Nu of nooit

De kerk komt op eigen benen te staan. Het cultuurchristendom verdwijnt. De kerk is niet langer kerk van het volk. De idee dat we het kerkelijk leven zonder al te veel nadenken kunnen continueren steunt nergens meer op. En daarom is het tijd om weer bewust te leven uit de bronnen van het geloof. Het is tijd voor het 'back to basics'. Het is nu of nooit. Het is tijd om de vreugde van het geloof in Christus opnieuw te ontdekken. Om, hoe klein ook, een gemeenschap te zijn van

broeders en zusters die elkaar gegeven zijn. Het is tijd om in alle bescheidenheid getuige te zijn van 'het goede leven', in woord en daad.

En daarom raak ik niet in paniek. Ik realiseer me heel goed dat de tijd een omslag heeft gemaakt. Al veel eerder, verhuld, gecamoufleerd, maar in toenemende mate openlijk en onverhuld. Het is weer zoals het begon: de christelijke gemeente in kleine groepen in een toenmalige heidense wereld.

Groot geheim

Kleine groepen die uit een groot geheim leefden. Zij klaagden daar niet over. Zij deelden het brood van het leven en wisten zich, met gesloten ogen, deel van de grote wereld van God. In de wereld van het moderne heidendom, een lappendeken van minderheden in een seculier bestand, staan we voor dezelfde uitdaging. Kleine en soms wat minder kleine gemeenschappen, die weten dat het leven gedoopt is in de vreugde van een God die mens is geworden. Die weten van Pasen en daarom in paasgelach uitbreken.

Of met de woorden van het rapport God in Nederland: 'Ook in het huidige Nederland zijn ze te vinden: vitale parochies en gemeentes, bezielde gelovigen en geïnspireerde voorgangers, baanbrekende initiatieven, pioniers waarop kerken kunnen bouwen en voortbouwen.'

Een koude douche: we zijn weer wakker om welgemoed de dag die God ons geeft in te gaan.

Dr. Arjan Plaisier, scriba van de generale synode

Om over na te denken

Genoeg

Dan was jij de herder
en ik was het schaap

Jij zoekt voor mij
groen grazig gras.
Ik voel me vrij,
speel zonder jas.

En als ik blaaat,
begrijp jij mij.
Loop ik op straat,
ben jij er bij.

In diepoe nacht
maak jij het licht.
Jij houdt de wacht,
jij blijft in zicht.

Als ik jou heb,
heb ik genoeg.

Contactadressen Evangelisch-Lutherse Gemeente Brabant

Predikant *Telefonisch spreekuur*

Vacant

Kerkenraad Algemeen bestuur

Voorzitter: mw. I. Oosterveer	e-mail: voorzitter@luthersbrabant.nl	040-223 0960
Vice-Voorz: mw. K. Laansma	e-mail: laansma@klaretaal.nl	
Secretaris: hr. T. Tempelaar	Amerlaan 2 5626BP Eindhoven	040-262 3104
	e-mail: secretariaat@luthersbrabant.nl	
2 ^e . Secr.: mw. H. Haaksema	e-mail: herma_aa@hotmail.com	073-511 7006

College van Kerkrentmeesters

Voorzitter.: mw. I. Oosterveer	e-mail: voorzitter@luthersbrabant.nl	040-223 0960
Secretaris.: mw. H. Haaksema	e-mail: herma_aa@hotmail.com	073-511 7006
Penningm.: hr. J.B. Val	e-mail: jb@val.nl	

College van Diakenen

Voorzitter: mw. I.M. Veldkamp	e-mail: ingrid.m.veldkamp@gmail.com	06-4178 1214
Penningm.: mw. M. de Vries-Dix	e-mail: marliesdevriesdix@gmail.com	
Secr.: hr. R. Schaak	e-mail: r.schaak@chello.nl	040-848 1149

Ouderlingen met bijzondere opdracht

Communicatie.: hr. D. Eekel	e-mail: redactie@luthersbrabant.nl	040-253 2175
Contact 65plus: mw. A. Hoyer	e-mail: 65plus@luthersbrabant.nl	040-252 7272
Contact AK: mw. V. Lenselink	e-mail: v.lenselink@fontys.nl	040-212 0296

Rekeningen

Graag het juiste adres vermelden van het rekeningnummer

NL87 INGB 0001 1373 31	Evangelisch-Lutherse Gemeente Brabant
NL25 ABNA 0860 1918 42	Evangelisch-Lutherse Gemeente Brabant
NL47 FVLB 0635 8058 47	Diaconie ELG Brabant.
NL93 FVLB 0225 3276 94	Projecten Diaconie ELG Brabant.

Ziekenhuis- en Ouderen-bezoekersteam

Ziekenhuisopname en/of ernstige ziekte thuis doorgeven aan:

Mw.ds. B.J.T.M. v. Litsenburg.

Cantrix [contact organisten/gastpredikanten en projectcantorij "Lumen"]

Mw. E. Eekel-Schendelaar	Vennekerhei 39 5508WB Veldhoven	040-253 2175
--------------------------	---------------------------------	--------------

Gemeentebld "Luthers Brabant"

Adrescorrectie en/of klachten over toezending:

Hr. T. Tempelaar	Amerlaan 2 5626BP Eindhoven	040-262 3104
------------------	-----------------------------	--------------

Redactie: [kerkblad en website]

Hr. D. Eekel	Vennekerhei 39 5508WB Veldhoven	040-253 2175
--------------	---------------------------------	--------------

Kinderoppas

Voor informatie	hr. R. Schaak tel.: 040-848 1149 of b.g.g. mw. I. Oosterveer	040-223 0960
-----------------	--	--------------

Overige

S.O.S. Telefonische hulpdienst [Sensor] 040-212 5566

Luthers Brabant op Internet: www.luthersbrabant.nl

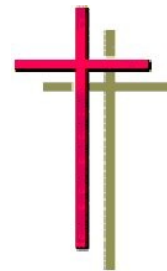
Vieringen

Heusden

Kerkgebouw: Lutherse kerk,
Putterstraat 32, Heusden. Aanvang 10:30u.

8 mei Mw. M. Mielke. [Zwolle]
Orgel: Joop de Zwart.

22 mei Mw.drs. L.E. Vos
Orgel: Ben de Rooij.

Eindhoven

Kerkgebouw: Remonstrantse kerk,
Dommelhoefstraat 1A, Eindhoven. tel. 244 2393
Aanvang van de diensten, tenzij anders vermeld: 9:30 uur.

1 mei **Jubilate**
dienst in eigen omgeving

8 mei **Oculi**
ds. D. Strasser [Son]
viering Heilig Avondmaal

15 mei **Pinksteren** **Aanvang 10:00 uur**
Gezamenlijke dienst met PGE in de Ontmoetingskerk

22 mei **Trinitatis**
Dr. P. Remport [Denderleeuw, België]
Na de dienst koffiedrinken in Dommelhoef

29 mei **1e. Zondag na Trinitatis**
Mw. ds. S. Tempelaar
Na de dienst koffiedrinken in Dommelhoef

Retouradres 5626 BP 2

Port Betaald
Port Payé
Pays-Bas

Plaats voor adres-etiket